

Situația social-economică
a municipiului Chișinău
în ianuarie-iunie 2021
(informație succintă)

Cuprins

1. Informație succintă privind situația social-economică a mun. Chișinău în ianuarie-iunie 2021.....	3
2. Situația demografică.....	4
3. Câștigul salarial.....	4
4. Sănătate.....	5
5. Turism.....	6
6. Infrațțiuni.....	7
7. Agricultură.....	8
8. Industrie.....	9
9. Investiții în active imobilizate.....	9
10. Construcții.....	10
11. Transporturi.....	10
12. Precizări metodologice.....	12

Simboluri folosite:

- = evenimentul nu a existat

0,0 = valoare mică

c = date confidențiale (Art. 18, par.4 și Art. 23, par.5 al Legii cu privire la Statistica oficială Nr.93/2017).

s = pentru a asigura confidențialitatea pozițiilor marcate cu 'c', pozițiile marcate cu 's' în coloanele corespunzătoare nu pot fi diseminate

1. Informație succintă privind situația social-economică a municipiului Chișinău în ianuarie-iunie 2021

Situația demografică în ianuarie-iunie 2021 a fost determinată de o descreștere a nivelului natalității cu 19,6%, iar la nivelul mortalității, nupțialității și al divorțialității s-a înregistrat o creștere cu 44,7%, 61,5% și 22,3%.

Câștigul salarial mediu lunar nominal brut al unui angajat în trimestrul II 2021 a fost de 10719,4 lei, în creștere față de aceeași perioadă a anului precedent cu 15,3% și depășind media pe țară cu 18,5%.

Cifra de afaceri în industrie în ianuarie-iunie 2021, a fost în creștere cu 16,8% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent.

Investițiile în active imobilizate din contul tuturor surselor de finanțare realizate în perioada de raport au însumat 7168,2 mil. lei, majorându-se cu 25,9% față de ianuarie-iunie 2020. Sursa principală de finanțare a investițiilor au fost mijloacele proprii ale investitorului, ponderea cărora a constituit 68,7%.

Parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport rutier în ianuarie-iunie 2021 a însumat 1154,6 mil. tone-km, cu 22,0% mai mult decât cel înregistrat în aceeași perioadă a anului precedent.

Volumul mărfurilor transportate de către întreprinderile de transport rutier a constituit 3086,8 mii tone, majorându-se cu 24,1% comparativ cu ianuarie-iunie 2020.

Numărul pasagerilor transportați cu autobuzele și microbuzele de folosință generală a fost de 14,9 mil. pasageri, majorându-se cu 2,7% față de aceeași perioadă a anului trecut.

Tabelul 1.1. *Principalii indicatori ai situației social-economice a mun. Chișinău în ianuarie-iunie 2021*

	Ianuarie-iunie 2021	
	valoarea absolută	în % față de ianuarie-iunie 2020
Născuți-vii, persoane	3 565	80,4
Decedați, persoane	5 034	144,7
Numărul căsătoriilor	2 183	161,5
Numărul divorțurilor	1 195	122,3
Câștigul salarial mediu lunar ¹ , lei	10 719,4	115,3
Valoarea producției industriale, mil. lei (în prețuri curente)	12 647,7 ²	111,2
Investiții în active imobilizate, mil. lei	7 168,2	125,9
Parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport rutier, mil. tone-km	1 154,6	122,0
Mărfuri transportate de întreprinderile de transport rutier, mii tone	3 086,8	124,1
Parcursul pasagerilor cu autobuze și microbuze, mil. pasageri-km	379,2	92,7
Pasageri transportați cu autobuze și microbuze, mii pasageri	14 859,6	102,7

¹ Datele cuprind unitățile economice (sectorul real) cu 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare, indiferent de numărul de salariați, care își au sediul central în mun. Chișinău.

² Datele se prezintă pe cercul de întreprinderi cu activitate principală de industrie, cuprinse în cercetare statistică lunară: cu >20 angajați - exhaustiv, 4-19 angajați - eșantion

2. Situația demografică¹

Evoluția proceselor demografice în ianuarie-iunie 2021 se caracterizează prin următorii indicatori principali ai mișcării naturale a populației.

Tabelul 2.1. *Procese demografice*

	Ianuarie-iunie		
	2020	2021 ²	2021 în % față de 2020
Născuți-vii, persoane	4 436	3 565	80,4
Decedați, persoane	3 479	5 034	144,7
din care, copii sub 1 an	60	74	123,3
Sporul natural	957	-1 469	153,5
Numărul căsătoriilor	1 352	2 183	161,5
Numărul divorțurilor	977	1 195	122,3

¹Datele sunt prezentate conform ultimului domiciliu, după data înregistrării.

²Date provizorii.

Conform datelor provizorii, în ianuarie-iunie 2021 au fost înregistrați 3565 născuți-vii, cu 19,6% mai puțin comparativ cu perioada similară din anul precedent.

Numărul persoanelor decedate a fost de 5034, cu 44,7% mai mult comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut. Numărul copiilor decedați în vârstă sub 1 an în această perioadă s-a majorat cu 23,3%, fiind de 74 persoane.

În ianuarie-iunie 2021 au fost înregistrate 2183 căsătorii, numărul acestora s-a majorat cu 61,5% în comparație cu perioada de referință din anul 2020. Conform hotărârilor judecătorești numărul divorțurilor oficial înregistrate a fost de 1195, majorându-se cu 22,3% față de aceeași perioadă a anului trecut.

Tabelul 2.2. *Migrația internă*

	Numărul de sosiri în:		Numărul de plecări din:		Sporul migratoriu în:	
	localități urbane	localități rurale	localități urbane	localități rurale	localități urban	localități rural
Total, persoane	7 872	604	4 001	385	3 871	219
<i>inclusiv:</i>						
Sectorul Botanica	1 514	80	1 023	87	491	-7
Sectorul Buiucani	1 952	80	801	53	1 151	27
Sectorul Centru	1 510	-	676	-	834	-
Sectorul Ciocana	1 241	201	748	115	493	86
Sectorul Rîscani	1 655	243	753	130	902	113

Conform datelor furnizate de către Agenția Servicii Publice din Registrul de Stat al Populației, în ianuarie-iunie 2021, în municipiul Chișinău au sosit 8476 persoane și au plecat 4386 persoane, prin urmare sporul migratoriu a constituit 4090 persoane.

3. Câștigul salarial

În trimestrul II 2021, câștigul salarial mediu lunar nominal brut al unui angajat a fost de 10719,4 lei, în creștere cu 15,3% față de trimestrul II 2020 și cu 18,5% mai mare decât media pe țară (9044,5 lei).

În sectorul bugetar, în trimestrul II 2021, câștigul salariul mediu lunar a constituit 9821,8 lei, cu 9,2% mai mult față de trimestrul II 2020, iar în sectorul real acest indicator a constituit 10891,2 lei și s-a mărit cu 16,3% față de cel înregistrat în aceeași perioadă a anului trecut.

Tabelul 3.1. *Câștigul salarial mediu lunar nominal brut în trimestrul II 2021, pe activități economice¹*

Activități economice	Lei	În % față de:	
		trimestrul II 2020	trimestrul I 2021
Total	10 719,4	115,3	107,4
Agricultură, silvicultură și pescuit	5 764,6	103,9	104,4
Industrie și construcții	8 812,0	109,8	107,6
Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii	12 739,1	111,7	105,6
Învățământ	9 402,6	105,9	107,7
Alte activități de servicii	11 345,4	118,5	107,8

¹ Datele cuprind unitățile din sectorul real cu 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare, indiferent de numărul de salariați, care își au sediul central în mun. Chișinău

4. Sănătate

Conform datelor Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, morbiditatea populației prin unele boli infecțioase în ianuarie-iunie 2021 în municipiul Chișinău a înregistrat o tendință de creștere a cazurilor de îmbolnăvire prin infecția cu Coronavirus de tip nou (COVID-19); hepatita virală B cronică fără Delta antigen primar depistată; infecția gonococică acută și cronică; sifilisul; enterite, colite, gastroenterite provocate de agenți determinați; pneumonii, bronhopneumonii acute; hepatita virală C cronică primar depistată și tuberculoza organelor respiratorii.

Tabelul 4.1. *Morbiditatea populației prin principalele boli infecțioase*

	Ianuarie-iunie 2021	
	Total, cazuri	în % față de ianuarie-iunie 2020
Escherichioze	10	43,5
Enterite, colite, gastroenterite provocate de agenți determinați	99	145,6
Intoxicații și toxicoinfecții alimentare provocate de agenți nedeterminați	127	42,2
Infecții intestinale acute provocate de agenți nedeterminați	566	90,0
Tuberculoza organelor respiratorii	130	122,6
Scarlatina	46	15,1
Sifilisul	211	151,8
Infecția gonococică acută și cronică	118	153,2
Varicela	458	35,8
Hepatita virală B cronică fără Delta antigen primar depistată	72	163,6
Hepatita virală C cronică primar depistată	88	127,5
Infecția cu virusul imunodeficienței umane (HIV)	66	103,1
Infecția enterovirală	27	48,2
Pediculoza	42	56,8
Scabia	47	65,3
Infecții acute ale căilor respiratorii cu localizări multiple	37 408	69,2
Pneumonii, bronhopneumonii acute	20 185	132,5
Gripă	-	-
Infecția cu Coronavirus de tip nou (COVID-19)	45 544	de 8,5 ori

5. Turism

Structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare în ianuarie-iunie 2021 au fost frecventate de 29,9 mii turiști sau cu 7,9% mai mult comparativ cu perioada similară din anul precedent. Numărul turiștilor sosiți se prezintă în felul următor:

Tabelul 5.1. Numărul turiștilor sosiți în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare

	Ianuarie-iunie 2021		Ianuarie-iunie 2021 în % față de ianuarie-iunie 2020	
	total, turiști	din care, nerezidenți	total, turiști	din care, nerezidenți
Total	29 947	17 189	107,9	100,7
din care:				
Hoteluri și moteluri	22 337	15 156	101,7	99,1
Cămine pentru vizitatori	1 449	-	106,9	-
Pensiuni turistice și agroturistice	1 460	617	93,8	86,7
Structuri de întremare	1 927	14	166,3	de 7,0 ori
Structuri de odihnă (vile turistice, sate de vacanță, etc.)	2 774	1 402	161,3	131,6

Ponderi mai însemnate în numărul total al turiștilor străini cazați în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare le-au revenit celor sosiți din România (30,9%), Federația Rusă (12,9%), Ucraina (10,9%), S.U.A (9,0%), Turcia (5,8%), Italia (3,8%), Germania (2,7%).

Tabelul 5.2. Numărul de înnoptări ale turiștilor în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare

	Ianuarie-iunie 2021		Ianuarie-iunie 2021 în % față de ianuarie-iunie 2020	
	total, înnoptări	din care, ale nerezidenților	total, înnoptări	din care, ale nerezidenților
Total	130 003	34 674	115,1	86,7
din care:				
Hoteluri și moteluri	54 868	30 726	113,7	84,0
Cămine pentru vizitatori	34 510	-	97,2	-
Pensiuni turistice și agroturistice	2 224	1 221	94,8	88,0
Structuri de întremare	33 389	173	139,0	de 6,7 ori
Structuri de odihnă (vile turistice, sate de vacanță, etc.)	5 012	2 554	174,5	128,9

În ianuarie-iunie 2021 în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare au fost înregistrate 130,0 mii înnoptări ale turiștilor, din care 95,3 mii ale cetățenilor moldoveni (73,3% din total înnoptări) și 34,7 mii înnoptări ale nerezidenților (36,7%).

Durata medie de ședere a unui turist în structurile de primire turistică colective, în ianuarie-iunie 2021 a constituit 5,3 zile, din care la hoteluri și moteluri - 3,5 zile, cămine pentru vizitatori - 24,8 zile, pensiuni turistice și agroturistice - 2,5 zile, structuri de întremare - 18,3 zile și structuri de odihnă - 2,8 zile.

În ianuarie-iunie 2021 agențiile de turism și turoperatorii au prestat servicii turistice la 72,4 mii turiști și excursioniști. Numărul de turiști și excursioniști străini, care au beneficiat de serviciile agențiilor de turism și turoperatorilor în perioada de raport, s-a cifrat la 3072 persoane, din care 2720 persoane sau 88,5% din total au sosit în scopuri de odihnă, recreere și agrement; 352 persoane (11,5%) - în scopuri de afaceri și profesionale. Numărul de turiști și excursioniști care au plecat în străinătate prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor, în perioada de raport, a totalizat 51,4 mii persoane.

Tabelul 5.3. Numărul de turiști și turiști-zile, după scopul vizitelor

	Ianuarie-iunie 2021	
	turiști	turiști-zile
Total	72 355	374 015
Turism receptor (primirea cetățenilor străini) - total	3 072	1 575
din care, în scopuri de:		
afaceri și profesionale	352	889
odihnă, recreere și agrement	2 720	686
tratament	-	-
Turism emițător (deplasarea cetățenilor moldoveni în străinătate) - total	51 376	364 504
din care, în scopuri:		
afaceri și profesionale	190	674
odihnă, recreere și agrement	51 084	362 365
tratament	102	1 465
Turism intern (deplasarea cetățenilor moldoveni în interiorul țării, în scop turistic)	17 907	7 936

Numărul turiștilor străini sosiți și a turiștilor moldoveni care au plecat în străinătate, prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor din mun. Chișinău, se prezintă astfel:

Tabelul 5.4. Numărul turiștilor străini sosiți și a turiștilor moldoveni care au plecat în străinătate

	Turiști străini sosiți		Turști moldoveni plecați	
	Ianuarie-iunie 2021	în % față de total	Ianuarie-iunie 2021	în % față de total
Total	3 072	100,0	51 376	100,0
din care:				
Austria	60	2,0	77	0,2
Bulgaria	-	-	5 054	9,8
Egipt	14	0,5	20 362	39,6
Emiratele Arabe	c	s	634	1,2
Federația Rusă	63	2,1	138	0,3
Franța	c	s	c	s
Germania	4	0,1	21	0,0
Grecia	-	-	557	1,1
Israel	c	s	255	0,5
Italia	10	0,3	58	0,1
Polonia	164	5,3	c	s
Republica Cehă	4	0,1	c	s
România	2 651	86,3	583	1,1
S.U.A.	12	0,4	9	0,0
Turcia	25	0,8	20 124	39,2
Ucraina	29	0,9	1 730	3,4
Alte țări	30	1,0	1 766	3,5

Numărul de turiști și excursioniști care au plecat în străinătate, prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor din municipiul Chișinău, a fost de 16,7 ori mai mare comparativ cu numărul turiștilor și excursioniștilor străini sosiți.

6. Infrațiuni

Conform datelor Ministerului Afacerilor Interne, în ianuarie-iunie 2021, numărul infrajeciunilor înregistrate în municipiul Chișinău a constituit 3670 cazuri, ceea ce este cu 11,5% mai mult față de ianuarie-iunie 2020. Infrajeciunile săvârșite pe teritoriul municipiului constituie 28,5% din numărul total de infrajeciuni înregistrate pe teritoriul țării. În luna iunie anul curent, au fost înregistrate 540 infrajeciuni. Din numărul total de infrajeciuni înregistrate, 21,6% constituie infrajeciuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave.

Tabelul 6.1. *Infracțiuni înregistrate, pe categorii*

	Ianuarie-iunie 2021	
	Total, cazuri	în % față de ianuarie-iunie 2020
Infracțiuni înregistrate - total	3 670	111,5
inclusiv:		
Exceptional de grave, deosebit de grave și grave	793	131,1
Mai puțin grave	2 062	106,0
Ușoare	815	110,1

Cele mai răspândite infracțiuni înregistrate au fost infracțiunile contra patrimoniului, în ianuarie-iunie 2021 au fost înregistrate 2181 furturi. Ponderea infracțiunilor contra patrimoniului în total infracțiuni înregistrate a constituit 59,4%.

Conform datelor Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne, în ianuarie-iunie 2021 pe teritoriul municipiului au fost înregistrate 147 incendii, care au determinat pierderi în sumă de 8481,1 mii lei. Numărul incendiilor comparativ cu ianuarie-iunie 2020 s-a micșorat cu 5,8%.

7. Agricultură

Producția animalieră. În ianuarie-iunie 2021, în întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) care au la balanță animale, în raport cu aceeași perioadă a anului precedent, a scăzut producția de lapte cu 42,1%, producția (creșterea în masă vie) a vitelor și a păsărilor s-a micșorat cu 24,9%, la fel și producția de ouă s-a micșorat cu 8,6%.

La 1 iulie 2021 față de data respectivă a anului trecut a fost înregistrată micșorarea efectivului de animale în gospodăriile de toate categoriile.

Tabelul 7.1. *Efectivul de animale pe principalele specii*

	La 1 iulie 2021		Ponderea (în % față de total)
	capete	în % față de 1 iulie 2020	
Bovine - total	859	79,9	100,0
din care:			
întreprinderile agricole ¹	73	44,8	8,5
gospodăriile populației	786	86,2	91,5
din ele vaci – total	572	88,5	100,0
din care:			
întreprinderile agricole ¹	56	98,2	9,8
gospodăriile populației	516	87,6	90,2
Porcine - total	1 118	75,8	100,0
din care:			
întreprinderile agricole ¹	34	18,7	3,0
gospodăriile populației	1 084	83,8	97,0
Ovine și caprine - total	4 292	91,2	100,0
din care:			
întreprinderile agricole ¹	114	74,5	2,7
gospodăriile populației	4 178	91,7	97,3
Păsări - total	187 348	86,0	100,0
din care:			
întreprinderile agricole ¹	187 348	86,0	100,0

¹ Întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) care au la bilanț animale

8. Industrie

În ianuarie-iunie 2021, comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, **producția industrială** s-a majorat cu 11,2%, ca urmare a creșterii producției industriale la producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (+20,3%), a industriei extractive (+8,7%) și a industriei prelucrătoare (+6,3%).

Tabelul 8.1. *Indicii producției industriale, pe total și secțiuni ale industriei, %*

	Ianuarie-iunie 2021 față de ianuarie-iunie 2020
Industrie, total	111,2
Industria extractivă	108,7
Industria prelucrătoare	106,3
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	120,3

În ianuarie-iunie 2021, **cifra de afaceri în industrie** a fost în creștere cu 16,8% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent.

9. Investiții în active imobilizate¹

În ianuarie-iunie 2021 entitățile din sectorul real cu 5 salariați și mai mult și instituțiile bugetare au realizat **investiții în active imobilizate** în valoare de 7,2 miliarde lei, sau cu 25,9% (în prețuri comparabile) mai mult față de ianuarie-iunie 2020.

În ianuarie-iunie 2021 **investițiile în imobilizări corporale** au constituit 7,0 miliarde lei, fiind în creștere cu 26,0% față de perioada similară a anului precedent. **Investițiile în imobilizări necorporale** au constituit 218,1 milioane lei, cu 21,9% mai mult față de ianuarie-iunie 2020.

Tabelul 9.1. *Investiții în active imobilizate în ianuarie-iunie 2021*

	Realizări, mil. lei	În % față de:	
		ianuarie-iunie 2020	total
Investiții în active imobilizate – total	7 168,2	125,9	100,0
Imobilizări necorporale	218,1	121,9	3,0
Imobilizări corporale	6 950,1	126,0	97,0
din care:			
clădiri rezidențiale	1 306,2	111,3	18,2
clădiri nerezidențiale	1 161,6	124,4	16,2
construcții ingineresti	1 126,8	94,7	15,7
mașini și utilaje	2 115,7	134,1	29,5
mijloace de transport	906,4	de 2,1 ori	12,7
alte imobilizări corporale	333,4	159,7	4,7

¹ Datele se prezintă pe entitățile din sectorul real cu 5 salariați și mai mult și toate instituțiile bugetare, indiferent de numărul de salariați.

Din total investiții realizate în ianuarie-iunie 2021 cea mai mare pondere le revine investițiilor în mașini și utilaje, care a constituit 29,5%.

10. Construcții

Autorizații de construire. În ianuarie-iunie 2021 s-au eliberat 696 autorizații de construire pentru clădiri rezidențiale și nerezidențiale, în creștere cu 68,9% față de ianuarie-iunie 2020.

Tabelul 10.1. *Autorizații de construire eliberate pentru clădiri în ianuarie-iunie 2021*

	Total, număr	În % față de:	
		ianuarie-iunie 2020	total
Total	696	168,9	100,0
din care pentru clădiri:			
rezidențiale	605	178,5	86,9
nerezidențiale	91	124,7	13,1

Locuințe date în exploatare. În ianuarie-iunie 2021 au fost date în exploatare 3392 locuințe (apartamente și case de locuit individuale), cu 1016 locuințe (sau cu 42,8%) mai mult față de ianuarie-iunie 2020. Suprafața totală a locuințelor date în exploatare în ianuarie-iunie 2021 a constituit 241,7 mii m², sau cu 41,9% mai mult față de ianuarie-iunie 2020.

Tabelul 10.2. *Locuințe date în exploatare în ianuarie-iunie 2021*

	Ianuarie-iunie 2021	Ianuarie-iunie 2020	Ianuarie-iunie 2021 în % față de ianuarie-iunie 2020
Locuințe - total, unități	3 392	2 376	142,8
apartamente	3 146	2 184	144,0
case de locuit individuale	246	192	128,1
din total în:			
mediul urban	3 275	2 247	145,7
mediul rural	117	129	90,7
Suprafața totală, m²	241 658	170 308	141,9
apartamente	211 181	147 118	143,5
case de locuit individuale	30 477	23 190	131,4
din total în:			
mediul urban	227 070	157 714	144,0
mediul rural	14 588	12 594	115,8

11. Transporturi

În luna iunie 2021, cu transportul rutier de pasageri din mun. Chișinău au fost transportați 2,7 mil. pasageri, cu 62,7% mai mult ca în luna corespunzătoare din anul 2020. Parcursul pasagerilor, în luna de raport a constituit 88,8 mil. pasageri-km, fiind în creștere de 2,1 ori comparativ cu luna iunie 2020.

În ianuarie-iunie 2021, cu autobuze și microbuze, au fost transportați 14,9 mil. pasageri, cu 2,7% mai mult ca în perioada similară din anul 2020, sau 51,4% din numărul total de pasageri transportați în ansamblu pe țară. Parcursul pasagerilor a constituit 379,2 mil. de pasageri-km, fiind în descreștere cu 7,3% comparativ cu ianuarie-iunie 2020.

Tabelul 11.1. Numărul de pasageri transportați și parcursul pasagerilor în ianuarie-iunie 2021

	Iunie 2021	În % față de iunie 2020	Ianuarie-iunie 2021	În % față de ianuarie-iunie 2020
Pasageri transportați - mii. pasageri	2 692,6	162,7	14 859,6	102,7
Parcursul pasagerilor - mil. pasageri-km	88,8	205,9	379,2	92,7
Distanța medie de transport a unui pasager în transportul public, km	33,0	126,6	25,5	90,3

În luna iunie 2021, întreprinderile de transport rutier au transportat 0,6 mil. tone de mărfuri, cu 16,5% mai mult ca în luna corespunzătoare din anul 2020. Parcursul mărfurilor, în luna de referință, a constituit 208,8 mil. tone-km, fiind în creștere cu 31,3% comparativ cu luna iunie 2020.

Tabelul 11.2. Volumul de mărfuri transportate și parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport

	Iunie 2021	În % față de iunie 2020	Ianuarie-iunie 2021	În % față de ianuarie-iunie 2020
Mărfuri transportate - mii tone	577,7	116,5	3 086,8	124,1
Parcursul mărfurilor - mil.tone-km	208,8	131,3	1 154,6	122,0
Distanța medie de transport a unei tone de marfă, pe întreprinderi de transport, km	361,4	112,7	374,1	98,3

În ianuarie-iunie 2021 întreprinderile de transport rutier au transportat 3086,8 mii tone de mărfuri, cu 24,1% mai mult față de perioada corespunzătoare din anul precedent, sau 48,0% din volumul total de mărfuri transportate în ansamblu pe țară.

Parcursul mărfurilor a totalizat 1154,6 mil. tone-km, cu 22,0% mai mult față de perioada analizată a anului precedent.

12. Precizări metodologice

Spor natural – reprezintă diferența dintre numărul de născuți-vii și numărul decedaților în perioada de referință. Sporul natural pozitiv (creșterea) - numărul născuților-vii depășește numărul decedaților. Sporul natural negativ (scăderea naturală) - numărul decedaților depășește numărul născuților-vii.

Spor migratoriu – reprezintă diferența dintre numărul de imigranți și cel al emigranților unui teritoriu.

Câștigul salarial mediu lunar brut reprezintă raportul dintre sumele brute calculate salariaților în perioada de referință (indiferent pentru ce perioadă se cuvin) către numărul mediu al salariaților și numărul de luni din perioada de referință. Datele cuprind unitățile din sectorul real cu 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare, indiferent de numărul de salariați, care î-și au sediul central în municipiul Chișinău.

Morbiditate – totalitatea cazurilor de îmbolnăvire a populației, înregistrate în perioada de referință, la adresarea în instituția curativ-profilactică sau în timpul examenului profilactic.

Capacitatea și frecventarea structurilor de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare turistică provin din rapoartele statistice prezentate de agenții economici care administrează efectiv structurile de cazare turistică colective.

Structură de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică este orice construcție sau loc amenajat, destinat, conform proiectării și executării, pentru cazarea turiștilor.

Sosirea unui turist într-o structură de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare se înregistrează când o persoană este înscrisă în registrul structurii respective, pentru a fi găzduită una sau mai multe nopți neîntrerupte. În fiecare structură de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare se consideră o singură sosire pe turist, indiferent de numărul de înoptări rezultate din șederea sa neîntreruptă.

Înoptarea reprezintă intervalul de 24 de ore, începând cu ora hotelieră, pentru care o persoană este înregistrată în evidența structurii de cazare turistică și beneficiază de găzduire în contul tarifului aferent spațiului ocupat, chiar dacă durata de ședere efectivă este inferioară intervalului menționat. Sunt incluse și înoptările aferente paturilor instalate suplimentar (plătite de turiști).

Indicele de utilizare netă al capacității de cazare turistică în funcțiune exprimă relația între capacitatea de cazare în funcțiune și utilizarea efectivă a acesteia de către turiști, într-o perioadă determinată. Rezultă din calcul prin împărțirea numărului total de înoptări realizate, la capacitatea de cazare turistică în funcțiune, din perioada respectivă.

Durata medie de înoptări a unui turist se calculează prin împărțirea numărului de înoptări realizate la numărul de turiști cazați în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare.

Agențiile de turism sunt agenții economici, titulari de licență pentru activitatea turistică, specializate în achiziționarea de pachete turistice de la turoperatori și în comercializarea acestor pachete direct consumatorilor, precum și în comercializarea serviciilor proprii.

Turoperatorii sunt agenții economici, titulari de licență pentru activitatea turistică, specializați în formarea de pachete turistice și în comercializarea acestora prin intermediul agențiilor de turism sau direct consumatorilor.

Turism organizat – formă de turism, caracterizată prin înțelegeri prelabile în ce privește prestația, inclusiv serviciile legate de deplasarea și sejurul turistului, prin intermediul contractelor sau altor tipuri de aranjamente.

Formele de turism: i) **turismul intern**: deplasarea rezidenților Republicii Moldova în interiorul țării, în scop turistic; ii) **turismul receptor**: primirea cetățenilor străini în țară; iii) **turismul emițător**: deplasarea rezidenților Republicii Moldova în străinătate.

Turiștii/excursioniștii participanți la turismul organizat sunt persoanele care beneficiază de serviciile oferite și vândute de titularii de licență care organizează activitatea turistică.

Turiștii reprezintă persoanele care petrec cel puțin o noapte într-o structură turistică de găzduire colectivă sau privată.

Excursioniștii (vizitatorii de o zi) reprezintă persoanele ce nu petrec cel puțin o noapte într-o structură.

Infrafracțiune înregistrată – fapt obștesc periculos, relevat și luat la evidență oficial, în conformitate cu legislația penală în vigoare.

Volumul producției vegetale se determină prin mărimea recoltei globale a culturilor agricole.

Volumul producției animale se determină prin mărimea masei vii a prășilei obținute și sporului vitelor și păsărilor tinere crescute în curs de un an, a sporului în greutate al animalelor mature, obținut în urma îngrășării lor, precum și cantității de lapte, lână, ouă și alte produse animaliere obținute în procesul folosirii gospodărești a animalelor și păsărilor.

Valoarea producției fabricate în prețuri curente este calculată pentru producția destinată vânzării (include și valoarea stocurilor evaluate la prețuri de vânzare). Pentru producția fabricată din materia primă a clientului se include doar costul serviciului de prelucrare.

Valoarea producției livrate în prețuri curente reprezintă cantitatea produselor livrate terților părți și/sau fabricată din materia primă a clientului și care a fost expediată acestuia în anul de raport.

Investițiile în active imobilizate reprezintă totalitatea cheltuielilor îndreptate la crearea, procurarea și reproducerea imobilizărilor necorporale și imobilizărilor corporale.

Active imobilizate – active deținute pentru a fi utilizate pe o perioadă mai mare de un an în activitatea entității sau pentru a fi transmise în folosință terților.

Imobilizările necorporale includ invenții, mărci, licențe, know-how-uri, francize, programe informatice, desene și modele industriale, website-uri, drepturi de utilizare a imobilizărilor corporale primite sub formă de aport la capitalul social, alte imobilizări necorporale.

Imobilizările corporale includ mijloace fixe: clădiri rezidențiale și nerezidențiale, construcții ingineresti, instalații de transmisie, mașini, utilaje, mijloace de transport și alte mijloace fixe; terenuri; resurse minerale; active biologice imobilizate.

Volumul mărfurilor transportate – cantitatea de mărfuri transportate, în tone.

Volumul mărfurilor transportate cu **transportul rutier** cuprinde datele cercetărilor statistice exhaustive ale întreprinderilor cu activitatea principală transport auto, cât și întreprinderilor cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări rutiere de mărfuri pentru terți (contra plată) și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate.

Parcursul mărfurilor – volumul mărfurilor transportate, în tone-kilometri se calculează prin însumarea produselor obținute de la înmulțirea cantității mărfurilor transportate în tone cu distanța de transport în kilometri.

Pasageri transportați - numărul persoanelor care au constituit obiectul transportului cu mijloacele de transport în perioada de raport, inclusiv estimările pasagerilor beneficiari de gratuită și de transport.

Parcursul pasagerilor – volumul transportului de pasageri, în pasageri-kilometri se calculează prin însumarea produselor obținute de la înmulțirea numărului pasagerilor transportați cu distanța de transport în kilometri.